

**Pani
Izabela Mroczek
Dyrektor Departamentu
Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
w Urzędzie Marszałkowskim
Województwa Wielkopolskiego**

Nasz znak:
DDD-WL.6935.113.2017.MZd

Data:
30.05.2017 r.

Sprawa: wyjaśnienia dotyczące § 29 ust. 1 pkt 1 lit. c rozporządzenia dla poddziałania 19.2

W odpowiedzi na wiadomość elektroniczną z dnia 13 kwietnia 2017 r. Wielkopolskiego Urzędu Marszałkowskiego w sprawie warunków wypłaty pomocy w ramach poddziałania 19.2 *Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność* w odniesieniu do § 29 ust. 1 pkt 1 lit. c rozporządzenia z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania *Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020* (Dz. U. z 2017 r., poz. 772) (dalej: rozporządzenie 19.2) oraz pytań telefonicznych kierowanych do DDD ARiMR w tej sprawie, poniżej przedstawiam następujące informacje.

PYTANIE SW:

Zgodnie z zapisami umowy o przyznaniu pomocy w zakresie podejmowania działalności gospodarczej § 8 ust 1 pkt 5 Agencja wypłaca środki finansowe z tytułu pierwszej transzy pomocy, jeżeli Beneficjent uzyskał pozwolenia, zezwolenia i inne decyzje, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją. Czy podczas weryfikacji wniosku o płatność etapu pierwszego należy badać tylko podstawowe dokumenty związane z założeniem działalności gospodarczej (rejestr CEIDG, zgłoszenie do ubezpieczenia emerytalnego itp.) i planowanymi kosztami bezpośrednio związanymi z Biznesplanem (w szczególności, kiedy projekt dotyczy zakupu maszyn i wyposażenia)?

Przykład 1

Jedynym kosztem, który Beneficjent zaplanował w Biznesplanie jest zakup maszyny (napylarki do metalizacji próżniowej tworzyw sztucznych). Do WoPP Beneficjent załączył Umowę użyczenia budynku gospodarczego. Celem operacji jest otwarcie i prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie „Metalizacji”. Utworzenie nowych miejsc pracy.

W tym przypadku, aby Beneficjent mógł rozpocząć i prowadzić działalność gospodarczą musi mieć zgodę Starosty na adaptację budynku do celów prowadzonej działalności.

Przykład 2

Kosztem, który beneficjent zaplanował w Biznesplanie jest wyposażenie biura rachunkowego. Z WoPP wynika, że działalność gospodarcza będzie prowadzona w domu. Celem operacji jest otwarcie i prowadzenie biura rachunkowego. Prowadzenie biura w mieszkaniu wymaga załatwienia formalności budowlanych tzn. zgłoszenie do organu administracji architektoniczno-budowlanej

o zmianie sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części w projektowanej siedzibie firmy, określając dotychczasowy i zamierzony sposób użytkowania obiektu budowlanego lub jego części wraz z potwierdzeniem właściwego organu że nie wniósł sprzeciwu.

STANOWISKO SW:

Jeśli samorząd województwa będzie wymagał pozwolenia, zezwolenia i in., których Beneficjent może nie mieć przy otwieraniu działalności gospodarczej, wówczas Beneficjent będzie wnioskował o zawieszenie rozpatrywanie WoP, natomiast ZUS, podatek i wszystkie inne zobowiązania związane z podjęciem działalności gospodarczej Beneficjent będzie musiał opłacać, pomimo, że wciąż nie może rozpocząć wykonywania działalności gospodarczej, bo w tym przypadku nie otrzymał środków na zakup maszyny / wyposażenia biura. Szacunkowe 3 miesięczne (czas oczekiwania na pozwolenia) wstrzymanie weryfikacji WoP będzie skutkowało koniecznością zmiany terminu złożenia wniosku o płatność II transzy, brakiem realizacji mierników w LGD oraz skargami Beneficjentów.

W przypadku, jeśli samorząd województwa nie poprosi o pozwolenia, zezwolenia i in. z uwagi na to, że Beneficjent w Biznesplanie nie uwzględnił kosztów na remont/adaptację budynku, to może się okazać, że np. organ budowlany mógł nie wyrazić zgody na adaptację budynku o czym samorząd nie będzie wiedział. Samorząd województwa wystawi zlecenie płatności dla pierwszego etapu, Beneficjent zakupi zgodnie z Biznesplanem maszynę, natomiast nie będzie mógł wykonywać działalności gospodarczej, ponieważ nie będzie miał miejsca przeznaczenia na wykonywanie tej działalności lub będzie wykonywał ją niezgodnie z prawem.

Odpowiedź ARiMR:

Zgodnie z § 29 ust. 1 pkt 1 lit. c rozporządzenia 19.2 - w przypadku operacji w zakresie określonym w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane w dwóch transzach, z tym że pierwsza transza pomocy obejmuje 80% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana, jeżeli beneficjent uzyskał pozwolenia, zezwolenia i inne decyzje, w tym ostateczną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją.

Należy mieć na uwadze, że rozporządzenie 19.2 - wskazuje na konieczność przedstawienia na pierwszej transzy pomocy - pozwoleń, zezwoleń i innych decyzji, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją, a nie fizycznego wykonywania (prowadzenia) działalności gospodarczej. Wyjaśnienia tego faktu jest szczególnie istotne mając na względzie liczbę kierowanych pytań w tym zakresie do DDD ARiMR oraz ze względu na fakt występowania odmiennych interpretacji przepisów rozporządzenia, mogących prowadzić do niewłaściwych wniosków.

Zgodnie ze wzorem wniosku o płatność dla operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej na płatności pierwszej transzy beneficjent składa pozwolenia, zezwolenia i inne decyzje, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją. Stosownie do powyższego, zgodnie z § 8 ust 1 pkt 5 umowy o przyznaniu pomocy dla operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej, Agencja wypłaca środki finansowe z tytułu pierwszej transzy pomocy, jeżeli beneficjent wypełnił (m.in.) ww. zobowiązanie. Jednocześnie, na etapie drugiej transzy płatności beneficjent ma obowiązek złożenia pozwoleń, zezwoleń, decyzji i innych dokumentów, których uzyskanie było wymagane przez odrębne przepisy w związku ze zrealizowaną operacją (delegacja § 30 ust 2 rozporządzenia 19.2 - *do wniosku o płatność dołącza się wszystkie dokumenty niezbędne do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, potwierdzające spełnienie warunków wypłaty pomocy, których wykaz zawiera formularz wniosku o płatność*).

Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej zostało uregulowane w ustawie o sdg. Pojęcie *podejmowania* działalności gospodarczej nie oznacza jedynie zespołu czynności faktycznie oznaczających początek wykonywania tej działalności. Oznacza ono przede wszystkim uprawnienie do tego, aby w granicach określonych prawem oraz w trybie i formach właściwych dla danego rodzaju działalności gospodarczej podjąć działania prawne i faktyczne stwarzające możliwość wykonywania tej działalności. Działania prawne polegają głównie na realizacji licznych obowiązków (głównie rejestracyjnych oraz związanych z zatrudnieniem i ubezpieczeniem społecznym), których dopełnienie jest konieczne do podjęcia wolnej działalności gospodarczej. Pojęcie *prowadzenia* działalności gospodarczej oznacza dokonywanie

przez przedsiębiorcę czynności faktycznych i prawnych zmierzających w sposób zorganizowany i ciągły do osiągnięcia celu zarobkowego. Chodzi tu o ogół czynności wchodzących w zakres działalności gospodarczej przedsiębiorcy, pozostających w funkcjonalnym związku z tą działalnością, w szczególności podejmowanych w celu realizacji zadań związanych z przedmiotem działalności (zgodnie z komentarzem do art. 6 ustawy o sdg, LEX, Kosikowski C.).

Wobec powyższego, należy rozgraniczyć dokumenty wymagane przez odrębne przepisy dla możliwości:

- realizacji inwestycji objętych operacją, np.: ostateczne pozwolenie na budowę, prawomocne¹ zgłoszenie zamiaru wykonania budowy lub robót budowlanych niewymagających pozwolenia na budowę, zgłoszenie zmiany użytkowania obiektu budowlanego lub jego części (na tym etapie nie musi być prawomocne²),
(*pierwsza transza płatności*)
- rozpoczęcia prowadzenia (wykonywania) podjętej działalności gospodarczej/ zrealizowania operacji (np. możliwości rozpoczęcia sprzedaży usług) – np. ostateczne pozwolenie na użytkowanie obiektu budowlanego, prawomocne zgłoszenie zmiany użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, zgoda Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.
(*druga transza płatności*)

Biorąc pod uwagę powyższe regulacje i odnosząc się do Państwa wątpliwości należy podkreślić, że Agencja wypłaca 80% kwoty przyznanej pomocy w ramach pierwszej transzy pomocy i to właśnie z tego względu przyjęte w poddziałaniu 19.2 rozwiązania wymagają, aby operacja w tym czasie była dojrzała i rzetelnie przygotowana (zmniejszenie ryzyka niepowodzenia planowanej do realizacji operacji), a dokumenty składane wraz z wnioskiem pierwszej transzy potwierdzały możliwość realizacji zaplanowanych w ramach operacji inwestycji.

W pierwszym podanym przez SW przykładzie w przypadku, kiedy zadanie w ramach operacji obejmuje zakres robót budowlanych wymagających zgłoszenia, beneficjent powinien przedstawić na pierwszej transzy stosowne prawomocne zgłoszenie. W odniesieniu do drugiego przypadku, prawomocne zgłoszenie na zmianę użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, beneficjent może złożyć na płatności drugiej transzy. Jednakże, co do zasady na płatności pierwszej transzy beneficjent powinien dołączyć do wniosku dokumenty potwierdzające fakt samego zgłoszenia do właściwego organu zmiany sposobu użytkowania lokalu. Ponadto dla pierwszego opisanego przez Państwo przypadku, zasadniczo nie ma znaczenia fakt, że beneficjent nie planuje w ramach operacji kosztów związanych z adaptacją budynku (nie wskazał ich w tabeli 7.1 biznesplanu). Otóż należy mieć na uwadze, że beneficjent na etapie ubiegania się o przyznanie pomocy, w biznesplanie (pkt 2.3) powinien wskazać stan przygotowań do podjęcia działalności gospodarczej oraz jej wykonywania i opisać wyposażenie i infrastrukturę pomieszczeń (wykazaną w pkt. 2.2 biznesplanu) - o ile beneficjent dysponował już odpowiednim lokalem na potrzeby prowadzenia działalności. W przypadku, kiedy prowadzenie działalności wiązało się ze spełnieniem konkretnych wymagań dotyczących miejsca realizacji operacji (przykład podany przez SW) – wówczas w biznesplanie podmiot powinien wskazać sposób ich spełnienia. Dlatego tak istotnym jest, aby podmioty ubiegające się o przyznanie pomocy świadome były wagi sporządzenia biznesplanu, ponieważ to w jaki sposób zostanie on sporządzony bardzo często decyduje o powodzeniu lub porażce operacji. Z założenia biznesplan służy przede wszystkim przyszłym przedsiębiorcom do analizy możliwości rynkowych pozwalających osiągnięcie założonych celów w konkretnym otoczeniu.

Niemniej jednak kluczową kwestią dla Państwa wątpliwości - nie jest zakres rzeczowy biznesplanu (wyłącznie zakup maszyny), a cel samej operacji. Proszę zwrócić uwagę, że celem operacji jest podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej w oparciu o przepisy ustawy z dnia

¹ Zgłoszenie wraz z oświadczeniem beneficjenta, że w terminie 21 dni od dnia zgłoszenia zamiaru wykonania budowy/robót budowlanych, właściwy organ nie wniósł sprzeciwu, lub zaświadczeniem wydanym przez właściwy organ, że nie wniósł sprzeciwu wobec zgłoszonego zamiaru wykonania budowy/robót budowlanych.

² Zgłoszenie wraz z zaświadczeniem wydanym przez właściwy organ, że nie wniósł sprzeciwu wobec zgłoszonego zamiaru zmiany sposobu użytkowania lub oświadczeniem beneficjenta, że w terminie 30 dni od dnia zgłoszenia zamiaru zmiany sposobu użytkowania, właściwy organ nie wniósł sprzeciwu.

2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 290, z późn. zm.) (dalej ustawa o sdg) (istota poddziałania 19.2 w tym zakresie), a tylko środkiem do jego osiągnięcia jest zakup maszyny. Należy mieć na uwadze, że odrębne przepisy normują szczegółowo zasady organizacji i wykonywania danego rodzaju działalności. Są to akty o charakterze *lex specialis* w stosunku do przepisów ustawy o sdg. Dopóki ustawy te nie stanowią wprost, że działalność gospodarcza objęta ich regulacjami jest wyłączona spod działania przepisów tej ustawy (wówczas nie może podlegać wsparciu w poddziałaniu 19.2³), dopóty zasady ujęte w takiej ustawie mają zastosowanie do danego rodzaju działalności, nawet jeśli jest on unormowany przez przepisy innej ustawy szczegółowej.

W kontekście Państwa pytania dodatkowo należy mieć także na uwadze, że wykonywanie działalności gospodarczej może wiązać się dodatkowo z obowiązkiem uzyskania przez przedsiębiorcę, np. koncesji (art. 46–63 ustawy o sdg), wpisu do rejestru działalności regulowanej (art. 64 – 74 ustawy o sdg), zezwolenia (art. 75 ust. 1-2a ustawy o sdg), licencji (art. 75 ust. 3 ustawy o sdg), czy też zgody (art. 75 ust. 4 ustawy o sdg). Jeżeli działalność jest objęta koncesjonowaniem (np. ochrona osób i mienia - art. 46 ust 1 pkt 4 ustawy o sdg), zanim beneficjent dokona inwestycji z nią związanych, może wystąpić do odpowiednich organów o uzyskanie promesy (przrzeczenia) wydania koncesji. Powyżej wskazane formy reglamentacji działalności gospodarczej potrzebne są do prowadzenia działalności gospodarczej i są wydawane pod warunkiem spełniania odpowiednich warunków (także inwestycji) określonych odrębnymi przepisami. Podobnie przedsiębiorca, który zamierza rozpocząć świadczenie usług hotelarskich w obiekcie hotelarskim, może ubiegać się o przrzeczenie zaszeregowania obiektu hotelarskiego do odpowiedniego rodzaju i kategorii (zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych, Dz.U. z 2016 r., poz. 187, z późn. zm.). Dodatkowo, należy mieć na uwadze, że w niektórych przypadkach prowadzenie działalności gospodarczej uzależnione jest także od posiadania odpowiednich kwalifikacji zawodowych przez przedsiębiorcę lub zatrudnionego pracownika (imiennego wpisu na listę podmiotów uprawnionych do wykonywania określonego zawodu).

Biorąc powyższe pod uwagę oraz mając na względzie wcześniej określony podział dokumentów – powyżej wskazane dokumenty, mogą być składane na płatności drugiej transzy.

Kwestią odrębną, którą należy doprecyzować pozostaje możliwość żądania od beneficjentów zmiany sposobu użytkowania obiektu dla celów realizowania operacji w ramach poddziałania 19.2.

Jedną z podstawowych zasad prawa budowlanego w odniesieniu do istniejących obiektów budowlanych jest zapisany w art. 61 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2016 r., poz. 290, z późn. zm.) obowiązek korzystania z obiektów budowlanych w sposób zgodny z ich przeznaczeniem. Zasada ta oznacza, że obiekt powinien być wykorzystywany zgodnie z aktualnym przeznaczeniem - jeżeli zmienione zostało przeznaczenie, zmianie ulec musi także sposób korzystania i odwrotnie, jeśli zmianie uległ sposób korzystania z obiektu, należy zgłosić zmianę przeznaczenia obiektu. W art. 71 ust. 2 ww. ustawy zamieszczono nakaz dokonania zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, jeżeli planuje się zmienić jego użytkowanie. Jednakże należy podkreślić, że SW nie można żądać zmiany sposobu użytkowania pomieszczeń, ale powinien sprawdzić poprawność wykonanego zgłoszenia przez beneficjenta do właściwego organu (we wskazanym poniżej zakresie). Brak jest podstaw prawnych, by SW wymagał dokonania zmiany sposobu użytkowania pomieszczeń w obiekcie budowlanym, gdyż należy to do kompetencji innych organów. SW może odmówić przyznania pomocy w przypadku, gdy przykładowo zostanie stwierdzone, że zgłoszenie było niepoprawne z uwagi na niepodanie przez beneficjenta istotnych danych w tym zgłoszeniu, co mogło prowadzić do podjęcia błędnego rozstrzygnięcia organu administracji budowlanej. Dlatego tak istotne jest poprawne wystąpienie z wnioskiem o zmianę sposobu użytkowania, a ze strony SW – sprawdzenie, czy charakterystyka operacji zgłoszonej wnioskiem o przyznanie pomocy odpowiada opisowi w tym zgłoszeniu. Mogłoby się zdarzyć, że starostwo otrzymując

³ np. art. 83a ust. 1 - ustawy dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, Dz. U. z 2016 r., poz. 1943.

„okrojony” wniosek o zmianę sposobu użytkowania podjęto by rozstrzygnięcie o braku konieczności zmiany sposobu użytkowania nieruchomości, a posiadając pełne zgłoszenie – podjęłoby odmienne rozstrzygnięcie.

SW nie może zatwierdzić pozytywnie wniosku o płatność, jeżeli w odniesieniu do budowy/robót budowlanych realizowanych w ramach operacji, nie zostało wykazane, że wykonane one zostaną zgodnie z obowiązującym przepisami prawa (charakterystyka operacji zgłoszonej wnioskiem o przyznanie pomocy jest inna od opisu w zgłoszeniu/brak zgłoszenia).

Jednocześnie informuję, że instrukcja wypełniania wniosku o płatność dla operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej, została zmieniona w przedmiotowym zakresie i w dniu 31 maja 2017 r. upubliczniona na stronie internetowej ARiMR (pkt II.6): <http://www.arimr.gov.pl/dla-beneficjenta/wnioski/prow-2014-2020/poddzialanie-192-wsparcie-na-wdrazanie-operacji-w-ramach-strategii-rozwoju-lokalnego-kierowanego-przez-spolecznos.html>.

Z
powołaniem
Departament Działań
Delegowanych
ZASTĘPCA DYREKTORA
Bartosz Szymański

1. **Pan Paweł Czyszczon**
Dyrektor Wydziału Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
2. **Pani Elżbieta Siemiątkowska**
Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
3. **Pan Edmund Bożeński**
Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego
4. **Pan Józef Giemza**
Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
5. **Pani Maria Kaczorowska**
Dyrektor Departamentu Funduszu Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego
6. **Pan Hubert Guz**
Dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
7. **Pan Radosław Rybicki**
Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego
8. **Pan Tomasz Karaczyn**
Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego
9. **Pani Magdalena Sobina**
Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
10. **Pani Elżbieta Filipowicz**
Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
11. **Pani Justyna Durzyńska**
Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
12. **Pan Jerzy Motloch**
Dyrektor Wydziału Terenów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
13. **Pan Krzysztof Domagała**
Dyrektor Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego
14. **Pan Jarosław Sarnowski**
Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa
Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego
15. **Pan Artur Przybylski**
p.o. Dyrektora Wydziału Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
16. **Pan Dariusz Nieć**
Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi